

بدل اشترا

پوسته اجرتیله برابر)

سنه لکی ۵۰ غروش

لکی آیلانی ۲۰

زمنه سی ۹ غروش

سرمه سالنامه

۱۳۰۷

اداره فناء و مطبعه سی

استانبولده باب عالی جاده
سندھ قره بت کشتخانه سی

درج ایدلین اوراق طاعده
اولنار

باش محرری :

صالح زکی

يَنْجِشْنِي بِكَوْنِ لِسِي نَسِرْ اُولُو فَنِي وَ اَزْ بِي هَفْتَه لِكْ غَنَرَه

ارانه ايلكده در . بوكړه رسیده ختام اولان دارالتجاره دنيانك اكه مرتفع بنالندن بریدر . مذکور دارالتجاره سطح زمیندن اعتباراً يكرمی قات اولوب تحت الارض ده بش قاندركه جمماً يكرمی قاندر . ايشته شمدي به قدر يكرمی بش قاتی برسانه ايشيدلش نه ده خاطر و خياله كلسدر .

اك غربي تحت الارض انشا اولان شوبش قاندر . بوراسی عابراً آلتند بر جارشى كى اولوب الكترىق ضايله تنوير اولغش اولديغندن عادتاً كوندوز كى آيدنلا نيرايدي . بوراسی اشيانك محافظه سنه مخصوصدر .

سطح زمیندن اعتباراً شو يكرمی قات آبرجه بيوك برجارشى حالتى كسب اتمشدر . هر قانده بر شعبه اولوب امتعه شعبه له تقسيم ايدلشدر . مثلاً اقشقه نفيسه اشترا ايدجك ذوات بوشانك يالكلر بر شعبه سنده بولوب ديكر شعبه سنده بوله مابه جق و بوالده هر شعبه بر كونه امتعه به تخصیص ايدله جكدرد .

هر قات يكرمی بيوك اوطه دن مركب اولوب شوجسيم و مرتفع دارالتجاره بش يوز اوطدن عبارتدر . كرك طرز همایى كرك رصانت انشایى جه تله ده برنجيلكى احراز اتمشدر . بوكونكى كون دنيانك اكه مرتفع بناسی بوستون دارالتجاره سی اولوب بوسابه بوستون شهرينك شهرتى آتمشدر .

فلكيات

شكل و ابعاد ارض

قسم اول
شكل ارض

۱

كرويت ارضك ديار رومده شيعی

[مابعد عدد : ۱۹۹]

ايشته بو تاريخندن اعتباراً ارضك كرويتى قطعاً

موسيو . تروشه . ايله . موسيو . رمى . اك زياده بوكوپرينك رسمه اعتنا اتمشدر .

موسيو . تودووار . ايله . موسيو . برادل . اندوسترى . دارمسنى . هدم ايله . شانز ايله . ده بيوك برجاده وجوده كتيپور و بونى ذوكثير الاضلاع برداره ايله تزئين ايدبورل و ترو قاده رو . باغچه لرنى اناره مخصوص بر سر كى احداث اتمك انجون حوض حاله قوپوبورلر .

موسيو . طوماس . ايله . موسيو . تاورنيه . بوزار . و آرايه رو . دارمسنى تراچه لوله يكديگر سنه ربط و الحاق ايدمرك . اندوسترى . دارمسنى تبديل و تحويل و ماكنرل دارمسنى هدم ايدبور و اسپاناد . كوبرسى اوزرينه برستاتو ركز ايدبورلر . موسيو . هرمان . ايسه ينه بوكوپرى اوزرينه برداره و برده غايت غريب و ضيادار بر مغازه انشا ايدبور .

اك مرتفع دارالتجاره

شيقاغو سر كيسى . مناسبتيله اوراده كچن سنه حيرت رس عقول اوله جق درجه لردم مرتفع بر طاسم اوتلار . خانه لربايلش و انسان بوكى شيلرك شمدي به قدر امثالى نادر اولديغنى بيلديكى جهته بالطبع شو مرتفع اوتلار انظار دقتى جلب اتمشدى . اوزماندن برى بون آمريكا بيوك شهر لنده يكديگريله مسابقه ايدبور . شعبه سنه ده مرتفع . ده جسيم بنال انشاسنه باشلا مشلردر . بوكړه آلمان غزنه لرى شو مرتفع دارالتجاره حقدنه معلومات مفصله اعطا ايدبور :

آمرىكانك بوستون شهرى . نيورق و واشينغتون شهرلر سنه نسبتله ايتكى درجده قاليور ايساده شوبر قاج سنه نظرفنده كرك نفوسجه كرك شهر كسب ايلديكى وسعجه انلره ياقلا شقده و لكه بر مدت صوكړه جمله سنى كچه بله چك راديه كلكده در .

كچنلر ده صورت مخصوصه انشا اولان كتبخانه عمومى ايله موزه دارمسنى فن همارجه اولان ترقياتى

«باید ارباب فن ابله عوام میاندرد بیوک اختلاف
تحدث ایتکه در: ارباب فن، انسانلک سطح کره ارضه
منتشر اولدقارنی و مقابیل نقطه لرد بولنانلک قدملری
یکدیگرینه متقابلاً واقع اولدیغنی ومع مایه سما، کافه سنک
رأسلرینه متوجه بولندیغنی و هر برینک باصدنی طوبراق
کندیسی ایچون مرکز اولدیغنی ادعا ایلکده، عوامده
سمت قدملرنده بولنان انسانلک نیه دوشدکلرنی سؤال
ایلکده درکه «سمت قدمنرد بولنانلرد بزم ایچون — بوا دملر
نیهدوشمیلر؟ — دیه اظهار حیرت ایتکه حقلری واردرد». ^[۱]
جوابیله گویا عوامک بوسواله جواب ویرمک مشکل ایش!
فقط ایکسی اورتسی بر فکر واردکه خلق بونی ممکن
الحصول بولمقدرد. اوده ارضک چام فستی شکلنه
مشابه اولسی و مخروط شکلنده بولنان بوارضک یالکر
اطرافک مسکون بولمیسدر. ^[۲]

ایشته قرون وسطیده و حتی قرون اخیرده بیلله
بعض کیملر میاندرد ارضک «خبی الشکل» [چادر
شکلنده] اولسی حقنده تدار اولان فکر، (پلینوس) ک
بوقرهمسندن مستبان اوله جنی وجهله، شکل مخروطینک
قدیمدیری اذهان ناسه ملایم گلنیدن نشأت ایتمشدر.

معلم (ارسطو) نک تشکیل ایلدیکی مکتب
واقعا علم هیئت و جغرافیا فنلرینک ترقیسنه خدمت
ایتمیش ایسه دینه مشایون میاندرد هندس و هیئتک
تاریخی یازان وبرکسونی قبل الوقوع کشف ایدن
(اودیموس) [Eudémus] کی راصدر ^[۲] و (سیلان)
[Cyllene] طاعغرینک ارتفاعلرنی تعیین ایدن
(دیسه آرک) [Dicéarque] مثالو جغرافیون ظهور
ایتمشدر.

فقط (اسکندر) ک وفاتی متعاقب ظهور ایدن ملوک
جدیدمدن مصدرد اجرای حکومت ایدن (لاکوس)
[Lagnus] بونانسنلک آثار عمرانی جمعه صرف همت
و اوریای یونان حکما و علما فی جلب ایلله حقلرنده فوق العاده

شک و شبهه کنورمه چک صورتده تأسس ایلدیکی کبی
محیط ارضک مقداری حقنده کی ایلک سوزده بیه بوزمانده
ظهور ایتمشدر.

فی الحقیقه ایلریده بر تفصیل کوریله چکی اوزره
ارضک کرویتی اثبات ضننند «سما» نامنده کی کتابنده،
خسوف زمانلرنده وجه قرده مشهود اولان ظل ارضک
مدور، اولسنی دلیل کنورن معلم (ارسطو) بوکرویت
ماده سنی بردرجه دها تقویه ایتک ایچون محیط ارضک
۴۰۰۰۰۰ استاد اولدیغنی بیه اوکتابنده بیان ایتمشدر. ^[۱]
مع مایه بوناریندن دها بقین وقتلر کالجیه قدر ارضک
کرویتی انکار ایلله اشکال سازمده بولندیغنی ادعا ایدنلر
اکسک اولمامشدر. بوسبیلهدرکه شکل ارضک
مسطح، مستوی، اهرام، مخروط، ویا سار اشکالده
بولندیغنه دار اولان فکر بین العوام تعم ایتکلدن کبری
قائم مشدر.

ایشته اول زمانلر شکل ارض حقنده بین العوام مقبول
اولان اقواله دار بر فکر صحیح حاصل ایتک اوزره مشهور
(پلینوس) ک تاریخ طبیعیسندن بوجه آتی فقراتک
نقلی مناسب کورلمشدر. ^[۲]

مومی الیه دیمشدرک:

«شکل ارضه کالجیه: موافقت عمومیه بونی حل
وفصل ایدر. فی الحقیقه ارضی توصیف ایدرکن «کره
ارض» دیدکمز کی محیطی ده ایکی طرفدن قطبلر
منتهی اولدیغنی قبول ایدیوروز. حقیقت حالده
ارض، اوزرنده یک چوق مرتفع طاعغر وواسع
اووالر بولندیغنی جهله، تام بر کره شکلنده دکل ایسه ده
بوعارضلرک نهایت حدودندن برمنخی کجیریله چک اولور
ایسه منتظم بر سطح کره استحصال ایدلش اولور.

«قوانین طبیعی ارضک مدور اولسنی ایجاب ایدیور. ^[۳]

Aristote. Caelo. I. 2, ch. XIV § 16. ^[۱]

Pline. Hist. Nat. I. 2, c. 54, 55 ^[۲]

» » » 1. 2, c. 54 ^[۳]

1. 2, c. 55 ^[۱]

Simplicius. in II de Caelo. com. 46 ^[۲]

ایده رک دروسده اختیار اقامت ایدن رصاد شهر (ابرخس)
[Hipparque] گلشدر .

مومی الیهک علم هیاتی حقیقه احیا ایدن ذکاسی فن
جغرافیایه دخی منعطف اولمشدر .

فی الحقیقه سطح ارض اوزرندکی نقاطک مواضعی
تعیین ایچون طول، عرضی الک اول استعمال و ایجاد ایدن
بوزاندر [۲] . مواضع طولارینی تعیین ایتمک خصوصنده
خسوف قر حادثه سندن استفاده الیشدر .

(ابرخس) دن تا تاریخ میلاده کانیجه قدر گذران
ایدن عصرلرده یک چوق ریاضیون و هیئتشناس ظهور
ایتمش ایسده بونلر میانشده محیط ارضی تخمین ایله اوغراشان
یالکز برینه تصادف اولنورکه اوده قبل المیلاد برنجی عصرده
برجیات بولان (پوزیدونیوس) [Posidonius] در .

تاریخ میلاددن اعتبارآر ظهور ایدن هیئتشناسان میانشده
ایسده رصدات قدیمیجی جمع ایدرک بر مسلک فلسفی تشکیله
موفق اولان و میلادک ایکنجی عصرنده اسکندریده
برجیات بولان صاحب مجسطی مشهور (بطلیوس)
بوخصوصده کافسته تفوق ایتمشدر .

(مابعدی، وار)

ص ۵

تاریخ جغرافیه

حکیم شهیر (هلمولتج) ک ترجمه حالی

[مابعد عدد : ۲۰۰]

بیکدن زیاده کوجیک صحفه لردن مترک بولسان
وریاضیانه تعلق ایدن کشفیات جدیدنک قاموسی دیه
توصیف اولمغه بحق شایان اولان بوخرسده علم و معرفتده
خاصه (هلمولتج) مآلده اولان آثار و کشفیات شونلردن
کوزک اقسام مختلفه می اوزررسده اجرا ایدیلن
تدقیقات و انسان اولچولر، اختلاط الوان قوانینی و الوان

حرمت ایتمسنی متعاقب بویکی فن حقیقه شاهراه ترقیده
خطوه انداز اولمغه باشلامش اولوب کره ارضه داراولان
معلوماتده اصل بوتاریخندن صوکره توسع ایتمشدر .

هله مومی الیهک خانی و اوغلی (بطلیوس —
Ptolemée Philadelphé) مؤخرأ علای
عرب میانشده « رواق الحکمه » نامیهله شهرت بولان
اسکندریده دارالفنونی ایله برده جسم کتبخانه تأسیس
وانشا ایدرک انقراضه یوز طوموش اولان علوم یونانیجی
جدآ احیا الیشدرکه ارضک ابعادینه دار ازمئه قدیمده
اجرا قلانان تخمینات هپ بودار الفنونک تأثیراتی سایه سنده
وقوعه گلشدر .

(بطلیوس) [۱] خاندانک یونانستاندن جلب ایلدکاری
علمای یونانیه میانشده مشهور (افلیدس) ایله (آریستیل)
[Aristille] و (تیموکاریس) [Timoharis] استنده
ایکی هیئتشناس موجود ایدی که اسکندریده دارالفنونسده
علم هیئتک دور سابقه نسبت قبول ایتمه چک درجده
ترقیسی بویکی راصدک تشبثاتی سایه سنده حصوله گلشدر .
عین زمانده سیسامده برجیات بولان راصد مشهور
(ارسترخس) [Aristarque] علم هیئتده کی کشفیات
ورصداتیهله شهرتیکر افاق اولمشدی .

راصد مومی الیه (فیثاغورث) ک شمسیک مرکز
عالم وارضک آنک اطرافنده مخرک اولدیفی حقیقه کی
فکرانی احیا ایتمک ایچون اولانجه اقتدارینی صرف
ایتمشدرکه بوخصوص بنه عصرمد کورده سنجیاده برجیات
بولسان مهندس شهر (آریستید) ک (آرمناریو)
[Arénario] نام اثرنده کی شهادتیهله مشهور .

ایشته محیط ارضی ایلمک دفعه اولدیرق بالذات تخمین
ایدن اوصاد شهر (ارستوستن) [Eratosthou] دم
بوآشاده اسکندریده کتبخانه سی حافظ کتبیکی ایتمکده لیدی .
بونلردن صوکره عن اصلی قدیمده (بیتینا) [Bithynie]
دیتلن قطعه ده اکا (ازینیق) [Nivée] شهرنده نوله